

**İFLASTA İŞLETMENİN FAALİYETİNİN DEVAMINA YÖNELİK
MUHAFAZA TEDBİRİ (FAALİYET İZİNİ) (İİK m. 210/1, 224/1)**
*PROTACTIVE MEASURE (PERMISSION TO OPERATE) FOR THE CONTINUATION OF THE
BUSINESS IN BANKRUPTCY PROCESS*
(EBL ART. 210/1, 224/1)

Araştırma Makalesi

Levent BÖRÜ*

Emine BİLGİÇ EROĞLU*

ÖZ

İflasın açılması ile kural olarak müflisin ticari işletmesi tasfiye sürecine girer, işletmenin faaliyetinin devamı mümkün olmaz. Fakat bazı durumlarda iflâsa tabi olan bir borçlunun iflâs etmesinden sonra da onun mallarının tasfiyesi yerine müflisin işletmesinin devam ettirilmesi yöntemi tercih edilebilir. Burada iflâstaki işletmenin tamamen tasfiye edilerek sona erdirilmesine veya işletmenin devam ettirilerek borçların ödenebilmesine ilişkin yonteme karar verilmesi gerekir. İflasta işletmenin faaliyetine devam ettirilerek borçların ödenebilmesi imkânı İİK'nun belli başlı bazı hükümlerine (m. 210/II, 222, 223, 224, 226) göre mümkündür. Özellikle İİK m. 210/1 ve m. 224/1 hükümlerine göre iflâs sürecinde müflisin işletmesinin faaliyetinin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni) kararı verilmektedir. Uygulamada iflâstan sonra müflise ait işletmelerin devamı için söz konusu hükümlere başvurulmakta ve buna kısaca “*faaliyet izni*” adı verilmektedir.

Anahtar Sözcükler: iflâsta işletmenin devamı, faaliyet izni, muhafaza (teminat) tedbiri, iflâs dairesi, alacaklılar toplanması

DOI: 10.32957/hacettepehdf.1485052

Makalenin Geliş Tarihi: 16.05.2024

Makalenin Kabul Tarihi: 05.06.2024

* Prof. Dr. Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul-İcra ve İflas Hukuku Anabilim Dalı

E-posta: leventboru@hacettepe.edu.tr

ORCID: 0000-0003-3043-3467

* Arş. Gör. Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medeni Usul-İcra ve İflas Hukuku Anabilim Dalı

E-posta: emine.bilgic@hacettepe.edu.tr

ORCID: 0000-0001-6098-4919

Bu makale Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Araştırma ve Yayın Etiği kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

ABSTRACT

With the opening of bankruptcy, as a rule, the commercial enterprise of the bankrupt enters in the process of liquidation, and the continuation of the business activity is not possible. However, in some cases, after the bankruptcy of a debtor subject to bankruptcy, the method of continuing the business of the bankrupt may be preferred instead of liquidating his/her assets. At this juncture, it is necessary to decide on the method of ending the business in the bankruptcy process: by liquidating it completely or continuing the business and paying the debts. The possibility to pay debts by continuing the operation of the business in bankruptcy process is possible according to certain provisions of the Enforcement and Bankruptcy Law (EBL) (Art. 210/II, 222, 223, 224, 226). In particular, pursuant to Art. 210/1 and Art. 224/1 of the EBL, a protective measure (permission to operate) is granted for the continuation of the activities of the bankrupt's business during the bankruptcy process. In practice, these provisions are applied for the continuation of the businesses belonging to the bankrupt after bankruptcy, and this is briefly referred to as "permission to operate".

Key Words: Continuation of the Business in Bankruptcy Process, Permission to Operate, Protective Measure, Bankruptcy Office, Meeting of Creditors

EXTENDED SUMMARY

With the opening of bankruptcy, the liquidation process is initiated in accordance with the provisions of the Enforcement and Bankruptcy Law and the assets of the bankrupt constitute the bankruptcy estate. After the bankruptcy decision is rendered, all goods, rights and receivables of the bankrupt that can be seized are included in the bankruptcy estate. The power of disposition of the bankrupt on the goods included in the bankruptcy estate is restricted and, as a rule, the power of disposition on these goods is now exercised by the bankruptcy administration. What is important with the opening of bankruptcy is the protection of the interests of this estate formed by the bankruptcy decision, and in order to ensure the interests of the table, it is necessary to ensure the preservation of the goods of the estate as soon as possible. In other words, with the bankruptcy decision, the assets of the bankrupt (debtor) are taken under protection (assurance).

With the opening of bankruptcy, as a rule, the commercial enterprise of the bankrupt enters the liquidation process, and the continuation of the business activity is not possible. However, in some cases, after the bankruptcy of a debtor subject to bankruptcy, the method of continuing the business of the bankrupt can be preferred instead of liquidating his/her assets. Herein, it is necessary to decide whether to liquidate and terminate the business in bankruptcy completely or to continue the business and pay the debts. In making this decision, of course, the interests of the creditors are important. Because, in this matter, the creditors want to receive their receivables in the best amount (ratio) at the end of the liquidation process. Therefore, the creditors investigate whether they can obtain their receivables in a higher ratio with the liquidation of the assets or with the profit to be obtained as a result of the continuation of the business. Therefore, the bankruptcy process tries to determine the best way to liquidate the debtor's assets for the benefit of the creditors within the period determined by the continuation of the business activity.

In bankruptcy process, it is possible to continue the operation of the business and pay the debts, according to certain provisions of the EBL (Art. 210/II, 222, 223, 224, 226). In particular, pursuant to Art. 210/1 and Art. 224/1 of the EBL, a Protective measure (Permission to Operate) is granted for the continuation of the activities of the bankrupt's business during the bankruptcy process. In practice, after bankruptcy, these provisions are applied for the continuation of the businesses belonging to the bankrupt, and this is briefly referred to as "permission to operate".

When the provisions of the EBL (Art. 210/II, 222, 223, 224, 226) regarding the Protective measure (permission to operate) for the continuation of the business in bankruptcy are analyzed, there is no clear explanation as to the purpose for which the business is continued in bankruptcy process. In our opinion, although the aforementioned provisions of our Law do not contain a clear explanation as to the purpose of the continuation of the business, we can state that the main purpose of the permission to operate as a protective measure for the continuation of the business in bankruptcy process is to ensure the preservation of the goods, as well as to try to obtain the opportunity to liquidate the debts by obtaining income through the continuation of the business of the bankrupt.

During the permission to operate for the continuation of the business in bankruptcy process, the business will continue its activities under oversight and the supervision of the bankruptcy office until the meeting of creditors, and under the oversight and supervision of the bankruptcy administration after the meeting of creditors. In the event that the business, which is decided to continue to operate upon the decision of the bankruptcy office or the meeting of creditors, incurs losses after a period of time, it may be decided to close the business by removing the operating license. In practice, there is no uniform procedure for granting permission to operate in bankruptcy process, and it is observed that the bankruptcy office and creditors refrain from granting permission to operate.

Due to the insufficiency of the current provisions in force in the EBL, a quite number of problems arise in practice regarding the permission to operate. For this reason, we are of the opinion that a uniform code of practice regarding the manner in which the businesses for which a protective measure for the continuation of the business in bankruptcy process has been granted (permission to operate) may continue their activities should be regulated by law or by a separate regulation as indicated by the law.

GİRİŞ

İflâs kararı verildikten sonra müflisin hacedilebilen bütün mal, hak ve alacakları iflâs masasına dâhil olacaktır. İİK hükümlerine göre, iflâsın açılması ile birlikte tasfiye sürecine girilir ve müflisin malvarlığı iflâs masasını oluşturur. İflâs masasına dâhil olan mallar üzerinde artık müflisin tasarruf yetkisi kısıtlanacak ve kural olarak artık bu mallar üzerindeki tasarruf yetkisi iflâs idaresi tarafından kullanılacaktır. İflâsın açılmasıyla önemli olan, iflâs kararı ile oluşan bu masanın menfaatinin korunmasıdır ve masanın menfaatinin sağlanabilmesi amacıyla da masa mallarının bir an önce muhafazasının sağlanması

gerekmektedir. Başka bir deyişle iflâs kararıyla birlikte müflisin (borçlunun) mal varlığı muhafaza (teminat) altına alınmaktadır¹.

İflâsın açılması ile kural olarak müflisin ticari işletmesi tasfiye sürecine girer, işletmenin faaliyetinin devamı mümkün olmaz. Fakat bazı durumlarda iflâsa tabi olan bir borçlunun iflâs etmesinden sonra da onun mallarının tasfiyesi yerine, müflisin işletmesinin devam ettirilmesi yöntemi tercih edilebilir². Burada iflâstaki işletmenin tamamen tasfiye edilerek sona erdirilmesine veya işletmenin devam ettirilerek borçların ödenebilmesine ilişkin yöneme karar verilmesi gerekir³. Bu kararın verilmesinde elbette alacaklıların menfaati önemlidir; çünkü burada alacaklılar, alacaklarını tasfiye sürecinin sonunda en iyi miktarda (oranda) almak isterler; dolayısıyla alacaklılar, alacaklarını malların tasfiyesi ile mi yoksa işletmenin devam ettirilmesi sonucu elde edilecek kazançla mı daha fazla oranda elde edip edemeyeceklerine bakarlar⁴. O halde iflâs sürecinde işletmenin faaliyetinin devam ettirilmesi ile belirlenen süre içerisinde alacaklıların menfaatine olacak şekilde borçlunun malvarlığının en iyi şekilde paraya çevrilmesine ilişkin yöntem belirlenmeye çalışılır⁵.

İflâsta işletmenin faaliyetine devam ettirilerek borçların ödenebilmesi imkânı, İİK'nun belli başlı bazı hükümlerine (m. 210/II, 222, 223, 224, 226) göre mümkündür. Özellikle İİK m. 210/1 ve m. 224/1 hükümlerine göre iflâs sürecinde müflisin işletmesinin faaliyetinin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni) kararı verilmektedir. Uygulamada iflâstan sonra müflise ait işletmelerin devamı için söz konusu hükümlere başvurulmakta ve buna kısaca “faaliyet izni” adı verilmektedir⁶. Bu sebeple de makalemizin başlığı “iflâsta işletmenin faaliyetinin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni)” olarak adlandırılmıştır.

---

¹ Beatrice Betka, *Die Sicherung des Schuldvermögens im deutschen und tschechischen Insolvenzeröffnungsverfahren* (Dresden 2005) 20 vd.

² Andres Baumgartner, *Fortführung eines Unternehmens nach Konkursöffnung* (Freiburg 1987) 73-74.

³ Tobias Gisinger, *Unternehmensschliessung oder Unternehmensfortführung ?- eine komplexe Frage des Masseverwalters* (Linz 2008) 18 vd; Udo Feser, *Betriebsfortführung in Restrukturierung und Insolvenz, herausgegeben von Prof.Dr. Rolf-Dieter Mönning* (3. Auflage Köln 2016) 59.

⁴ Baumgartner (n 2) 101-102.

⁵ Feser (n 3) 64.

⁶ Levent Börü, *İflâs Dışı (Adi) Konkordatoda Alacaklılar Toplantısı*, (Yetkin Yayıncılık 2023) 22; “...tüm yabancı para cinsinden hesaplara ilişkin müflis bankanın iflâs masasına yapılacak alacak başvurularının, faaliyet izninin kaldırıldığı 22.07.2016 tarihi itibarıyla ... Bankasınca ilan edilen döviz alış kurları üzerinden hesaplanarak TL'ye çevrilmesi gerektiği...” Yargıtay 6 HD, 2066/245, 18.01.2024 < <https://www.lexpera.com.tr/ictihat> > erişim tarihi 26.02.2024; “...dosyada yer alan Ankara Ticaret Sicil Müdürlüğü yazısına göre, ihyası istenen Orpaş Temizlik Pazarlama Taahhüt Mümessillik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin tasfiye halinde ve faal olduğu, iflâs idaresince İİK'nın 210/2.maddesi uyarınca müflis Orpaş Temizlik Pazarlama Taahhüt Mümessillik Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin ilk alacaklılar

Alman, Avusturya ve İsviçre hukuku doktrinlerinde “*iflâsta işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni)*”, “*Unternehmensfortführung nach Konkursöffnung*”, “*Unternehmensfortführung im Konkurs*”, “*Betriebsfortführungsrecht in der Insolvenz*”, “*Fortführungsfinanzierung in der Insolvenz*” kavramları içerisinde incelenmektedir⁷. İİK’numuzun 210/1 ve 224/1 maddelerinde düzenlenmiş olan, iflâsta işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni), mehz İsviçre İİK art. 223/1 ve 237’de hükme bağlanmıştır⁸. Bununla birlikte son zamanlarda yabancı hukuk sistemlerinde, kural olarak işletmelerin devam ettirilmesi ile işletmelerin tasfiye edilmesinden ziyade işletmelerin tekrar iyileştirme tedbiri (Sanierungsmassnahmen)⁹ yardımıyla mali durumlarının belirli seviyeye getirilmesinin sağlanması, tekrar faaliyete döndürülmesi amaçlanmıştır¹⁰; ayrıca iflâsta müflisin işletmesinin devam ettirilmesi olanağı olarak şu üç hukuki durum üzerinde durulmaktadır: 1- flâsın kaldırılması sebeplerinden biri olan iflâs içi konkordato; 2- iflâsta işletmenin tamamının devri (satılabilmesi) amacıyla devam ettirilmesi (der Unternehmenskauf (Unternehmensveräußerung) in der Insolvenz); 3- iflâsta işletmenin

---

toplantısına faaliyetinin devamına karar verilerek şirketin yönetim kurulu başkanı Halil İbrahim Sarı'nın temsil yetkisinin süresinin uzatılması için genel kurul yapılmasına yetki verildiği, şirketin 20/03/2017 tarihinde genel kurul toplantısı yaptığı, yönetim kuruluna 3 yıl için Halil İbrahim Sarı'nın seçilmesine karar verildiği, bu hale göre ihyası istenen şirketin halen faal olduğu, faaliyetlerinin devam ettiği...” Yargıtay 11 HD, 3522/4506, 06.06.2022; aynı şekilde bkz. Yargıtay 21 HD, 7888/6455, 16.04.2007 < <https://www.lexpera.com.tr/ictihat> > erişim tarihi 26.02.2024.

⁷ Baumgartner (n 2) vd; Birgit Feldbauer-Durstmüller, *Krisenmanagement- Unternehmensfortführung im Konkurs* (Wien 1992) 26 vd; Ralph Knap, *Die Anordnung der Unternehmensweiterführung im Konkurs* (Zürich 1988) 3 vd.; Wilhelm Uhlenbruck, *Betriebsfortführung in Restrukturierung und Insolvenz, herausgegeben von Prof.Dr. Rolf-Dieter Mönning* (3. Auflage Köln 2016) 3 vd.

⁸ Knap (n 7) 3.

⁹ İyileştirme kavramı, yeniden sağlıklı kılma anlamına gelir ve ticari işletmeleri yeniden eski mali yapılarına dönüştürülmesi amaçlanır. Tıp biliminde olduğu gibi insanların hastalanabildiği gibi ticari işletmeler de çeşitli sebeplerle mali yapıları bozulabilir. Burada aynı bir insanın hastalanmasında öncelikle hastalığın teşhisi ve tedavi yönteminin belirlendiği gibi ticari işletmelerde de aynı şekilde hareket edilmelidir. Ticari işletmelerin mali durumunun bozulması durumunda gerekli iyileştirme tedbirleri mutlaka alınmalıdır. Bu sebeple modern zamana uygun olarak iyileştirme tedbirlerinin güncellenmesi gerekir Bkz. Markus R. Neuhaus ve Lukas Irmak, *Sanierung und Insolvenz Die Sicht der Revisionsstelle, Sanierung und Insolvenz von Unternehmen* (Thomas Sprecher Hrsg, Zürich-Basel-Genf 2011) 87 vd; Feldbauer-Durstmüller (n 7) 45 vd.

¹⁰ Bkz Hubert Gmünder, *Der Betriebsverkauf in de Insolvenzverfahren, Konkurs und Nachlassverfahren des SchKG Konkursaufschub des OR sowie Chapter 11 des US Bankruptcy Code* (Zürich St Gallen 2018) 217; Benedict F. Christ, ‘Was bringt eigentlich Chapter 11? Eine anerkannte Form der Unternehmenssanierung’ (2004) BISchK 17-18; Wolfgang Marotzke, *Das Unternehmen in der Insolvenz, Fortführung und Veräußerung zwischen Eröffnungsantrag und Berichtstermin* (Hamburg 2000) 2 vd.; Andreas Nadler, *Unternehmensverkauf durch den Masseverwalter* (Wien 2001) 99 vd.; Özellikle Almanya’da İflas ve Konkordato’ya (Konkurs- und Vergleichsgesetz) ilişkin kanun hükümlerinin yerine Insolvenzordnung hükümleri 1999 yılında getirilmiştir. Burada “Konkurs des Konkurses” ile yani “iflâsın iflâs” ettirilmesi deyişi ile işletmelerin iflâs yoluyla tasfiyesi yerine devam ettirilmesi amaçlanmıştır. Bkz. Feser (n 3) 57, 64.

faaliyetinin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni)¹¹. İflasta işletmenin devam ettirilmesi, tasfiye sonucunda alacaklılara ödenecek oranın iyileştirilmesi, alacaklılar arasında garameten ödeme eşitliğinin sağlanabilmesi, mevcut malvarlığının (kaynaklarının) en iyi şekilde (maximal) menfaate kullanılabilmesi, malvarlığının bütünü devredilebilmesi olanağının sağlanabilmesi ve işletmenin mali durumunun düzeltilmesi (iyileştirilmesi) amaçlarıyla olabilmektedir¹².

Makalemizin kapsamını ise iflâsta işletmenin faaliyetinin devamına ilişkin muhafaza tedbiri (faaliyet izni) ile sınırlandırdığımızı belirtmek isteriz. Makale başlığının her seferinde uzun olarak kullanılmasından kaçınılarak metinde kısaca yer yer muhafaza tedbiri veya faaliyet izni ifadeleri de kullanılacaktır. Çalışmamızda öncelikle iflâs kararının verilmesiyle ortaya çıkan durum inceleme konumuzla bağlantılı olduğu ölçüde sınırlı olarak ele alınmış, devam eden kısımda ise iflâs kararının verilmesi ile müflisin masaya dâhil olan işletmesinin devamına yönelik muhafaza tedbirine (faaliyet iznine) ilişkin ortaya çıkan durum incelenmiştir. Bu kapsamda makalede özellikle işletmenin faaliyetinin devamına ilişkin muhafaza tedbirine (faaliyet iznine) karar verecek organlar, faaliyet izni süresince işletmenin işlemlerinin idaresinde görevli organlar, muhafaza tedbirinin (faaliyet izninin) süresi, muhafaza tedbirinin (faaliyet izninin) kaldırılması ve muhafaza tedbirine (faaliyet iznine) ilişkin uygulamada karşılaşılan sorunlar incelenmiştir.

I. İFLAS KARARI İLE İŞLETMENİN FAALİYETİNİN DEVAMINA YÖNELİK MUHAFAZA TEDBİRİNE (FAALİYET İZİNİNE) İLİŞKİN ORTAYA ÇIKAN KRONOLOJİK SÜREÇ

İflas kararı ile işletmenin faaliyetinin devamına yönelik muhafaza tedbirine (faaliyet iznine) ilişkin ortaya çıkan kronolojik sürecin kısaca açıklanmasında yarar vardır.

İflâs esasen asliye ticaret mahkemesi kararıyla hakkında iflâs kararı verilen bir borçlunun, haczedilebilen bütün mal varlığının cebri icra yoluyla paraya çevrilerek borçlunun bütün alacaklılarının¹³ alacağı toplu olarak karşılandığı bir takip yoludur¹⁴. İflâsla

¹¹ Bkz ve karşı. Baumgartner (n 2) 19 vd.; Knup (n 7) 3 vd.; Marotzke (n 10) 2 vd.; Thomas Windhöfel, Andreas Ziegenhagen ve Stefan Denkhau, *Unternehmenskauf in Krise und Insolvenz*, (Köln 2008) 1 vd.

¹² Gisinger (n 3) 70

¹³ L.Şanal Görgün, Levent Börü ve Mehmet Kodakoğlu, *İcra ve İflâs Hukuku* (4. Baskı Yetkin Yayıncılık 2023) 6; İbrahim Aşık, Yakup Oruç, Ozan Tok ve Ömer Faruk Saçar, *İcra ve İflâs Hukuku* (Seçkin Yayıncılık 2022) 42; Baki Kuru, *İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı* (2. Baskı Adalet Yayınevi 2013) 51-55;

amaçlanan iflâs hükümleri uyarınca alacaklılar ile borçlu arasındaki menfaat dengesi korunarak müflisin mal varlığının tasfiyesi yoluyla alacaklılar arasında adil bir paylaşımın sağlanmasıdır¹⁵.

İflâs kararı, kanunda düzenlenen iflâs sebeplerine dayanılarak Asliye ticaret mahkemesi tarafından verilir. İflâs sebepleri¹⁶ İİK’da tek bir maddede değil, çeşitli maddelerde düzenlenmiştir¹⁷. İflâs hukukunda genel iflâs sebebi, borçlunun muaccel hale gelmiş borcunu ödememesi ya da borçlunun borcunu ödeyememesi halinin sürekli ve yaygın olması sebebiyle ödemelerini tatil etmesi halidir¹⁸. Bununla birlikte iflâs sebepleri İİK’nun çeşitli hükümlerinde (m. 158, 173, m. 177, m. 180, m. 301, m. 292, m. 308/2, m. 309/s, m. 309/t, m. 178, m. 179), Türk Ticaret Kanunu hükümlerinde (m. 324, 180, 182), Türk Medeni Kanunu’nda İİK’ya paralel olarak m. 636 ve Bankacılık Kanunu m. 110’da düzenlenmiş olup bu sebepler sınırlı sayıdadır¹⁹.

Asliye ticaret mahkemesince iflâs sebebine dayanılarak borçlunun iflâsına karar verilmesi halinde iflâsın açılması²⁰ söz konusu olup iflâsın açılma anı; iflâs kararında yıl, ay, gün, saat ve dakika şeklinde gösterilmelidir (İİK m. 165)²¹. İflâsın hukuki sonuçları, iflâsın açılması anına bağlı olup tüm hukuki sonuçlar iflâsın açılma anına göre belirlenecektir²². İflâsın hukuki sonuçlarının doğması; iflâs kararının kesinleşmesine, ilanına ya da tebliğe bağlı

Timuçin Muşul, *İflâs ve Konkordato Hukuku* (2. Baskı Adalet Yayınevi 2019) 53; İlhan E. Postacıoğlu, *İflâs Hukuku İlkeleri Cilt I*, (Sulhi Garan Matbaası 1978) 4-5; Saim Üstündağ, *İflâs Hukuku* (8. Baskı Yayıncılık Matbaacılık 2009) 5.

¹⁴ Mahmut Bilgen, *Konkordato, İflâs ve Yargılama Usulü* (3. Baskı Adalet Yayınevi 2020) 383; Kuru (n 13) 1083; Muşul (n 13) 53; Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 6; Aşık, Oruç, Tok ve Saçar (n 13) 42.

¹⁵ Necmeddin M. Berkin, *İflâs Hukuku* (3. Baskı İstanbul Üniversitesi Yayınları 1970) 12; Seyithan Deliduman, *İflâs Tasfiyesinde Alacaklılar Toplanması* (Seçkin Yayıncılık 2002) 19; Postacıoğlu (n 13) 56, 99.

¹⁶ Ayrıntılı bilgi için bkz. Cumhur Rüzgaresen, *İflâs Sebepleri* (Adalet Yayınevi 2011) 12-13 vd.

¹⁷ Kuru (n 13) 1084.

¹⁸ Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 476; Kuru (n 13) 1084; Postacıoğlu (n 13) 17; Üstündağ (n 13) 7-9.

¹⁹ Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 477; Rüzgaresen (n 15) 13; Ayrıntılı açıklamalar için bkz. Mustafa Serdar Özbek, ‘İflâs Davasının Hukuki Mahiyeti’ (2012) 61 (1) AÜHFD 224 vd.

²⁰ Mustafa Reşid Belgesay, *İcra ve İflâs Hukuku Sentetik Bölüm Cilt II* (Fakülteler Matbaası 1953) 38 vd.

²¹ Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 509; Bilgen (n 14) 608; Kuru (n 13) 1124; Muşul (n 13) 171; Postacıoğlu (n 13) 33-34; Yargıtay 23 HD, 1415/2040, 01.04.2013.; Yargıtay 23 HD, 2719/4897, 12.07.2012 <<https://www.lexpera.com.tr/ictihat>> erişim tarihi 27.02.2024.

²² Bilgen (n 14) 608, 958; Kuru (n 13) 1125, 1128, 1203; Muşul (n 13) 171; Postacıoğlu (n 13) 34, 99; Üstündağ (n 13) 47, 128-129; Hakan Pekcanitez, Oğuz Atalay, Meral Sungurtekin Özkan ve Muhammet Özekes, *İcra ve İflâs Hukuku* (9. Baskı Onikilevha Yayınları 2022) 434 vd.

değildir²³. İflâs kararı ile birlikte borçlu ve alacaklılar bakımından iflâsın hukuki sonuçları²⁴ ayrı ayrı ortaya çıkacaktır.

İflâs kararının verilmesi ile birlikte iflâsa yönelik işlemlerin yapılması için asliye ticaret mahkemesi iflâs kararını iflâs dairesine gönderir²⁵. İflâs kararının verilmesi ile birlikte müflise ait haczedilebilen bütün mal, hak ve alacaklar kendiliğinden bir iflâs masası oluşturur²⁶. İflâsın açılması ile müflis bakımından yeni dönem başlamaktadır²⁷. İflâsın açılması kararı ile borçlu bakımından doğan en önemli sonuçlardan biri, borçlunun müflis sıfatını almasıdır. Zira müflis sıfatını alan borçlunun masa malları üzerindeki tasarruf yetkisi kısıtlanacak olup (İİK m. 191)²⁸ müflise ait bu yetkiyi artık masa malları bakımından iflâs idaresi kullanacaktır²⁹.

İflâs dairesi ilk olarak masa mallarını tespit ederek bir defter tutmalıdır (İİK m. 208). İflâs dairesi masa mallarının defterini tuttuktan sonra, iflâs kararının gereklerini yerine getirmek üzere tasfiyenin basit ya da adi şekilde yapılacağını belirleyerek (İİK m. 208/3) tasfiye işlemlerine başlar; adi tasfiyeye karar verilmesi halinde birinci alacaklılar toplanması yapılır, iflâs idaresi seçilir; tasfiyeye devam edilir³⁰. İflâsta olağan tasfiye usulü adi tasfiye olup³¹, ancak masa mallarının alacakları karşılamaya yetmeyeceğinin anlaşılması halinde (İİK m. 218/1) basit tasfiyeye başlanır ya da adi tasfiyenin uzaması halinde basit tasfiye usulü ile

²³ Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 510; Berkin (n 15) 330; Bilgen (n 14) 608, 958; Kuru (n 13) 1128, 1203; Muşul (n 13) 171-172; Postacıoğlu (n 13) 35; Üstündağ (n 13) 45, 47, 128-129.

²⁴ Çalışmanın kapsamının sınırlı tutulması amacıyla iflâsın hukuki sonuçları ayrıntılı olarak incelenmemiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 536 vd.; Baki Kuru, *İcra ve İflâs Hukuku Cilt III* (Seçkin Yayınevi 1993) 2833 vd.

²⁵ Kuru (n 13) 1087; Ejder Yılmaz, *İflâs İdaresi* (Sevinç Matbaası AÜHF Yayınları 1976) 2, 4-5, 63.

²⁶ Kuru (n 13) 1204; Üstündağ (n 13) 78; Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 536; Ayrıntılı bilgi için bkz. Hülya Taş Korkmaz, *İflâs Masası* (Yetkin Yayıncılık 2010) 30 vd.

²⁷ Postacıoğlu (n 13) 169.

²⁸ Kemal Arar, *İcra ve İflâs Hükümleri Cilt 2* (İdeal Basımevi 1945) 76; Sabri Şakir Ansay, *Hukuk İcra ve İflâs Usulleri* (İstiklal Matbaası 1960) 224; Ahmet Başözen, *Müflisin Tasarruf Yetkisi* (Turhan Kitabevi 2005) 121 vd.; Cansu Atıcı, *Medeni Usûl Hukukunda Dava Ehliyeti* (Seçkin Yayıncılık 2021) 295; Timuçin Muşul, *Rehnin Paraya Çevrilmesi* (Adalet Yayınevi 2017) 455; Bununla birlikte borçlunun tasarruf ehliyeti devam etmektedir. Bkz. Levent Börü, *Dava Konusunun Devri* (Yetkin Yayıncılık 2012) 275, 276; Emel Şeyda Elgün Toğrul, *Medeni Usûl Hukukunda Dava Ehliyeti* (Yetkin Yayıncılık 2021) 37; Müflisin ayrıca tasarruf ehliyetinin de kısıtlandığına ilişkin bkz. Gönen Eriş, *Uygulamalı İflâs ve Konkordato Hukuku* (Aydın Yayınları 1991) 537; Burhan Gürdoğan, *İflâs Hukuku Dersleri* (Ajans Türk Matbaası 1966) 87, 88.

²⁹ Özellikle dava takip yetkisine ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. Cenk Akil, 'Dava Yetkinliği' (2018) 9 (36) TAAD 11.

³⁰ Timuçin Muşul, *İcra ve İflâs Hukuku Esasları* (6. Baskı Adalet Yayınevi 2017) 806; Muşul (n 13) 291; Yılmaz (n 25) 2, 4-5, 63.

³¹ Bilgen (n 14) 1186; Muşul (n 13) 291; Postacıoğlu (n 13) 50.

devam edilir (İİK m. 256/1)³². Adi tasfiyede iflâs idaresi görevli iken, basit tasfiye iflâs dairesi tarafından yürütülür.³³

İflâsın açılması ile birlikte iflâs dairesinin yapacağı işlemler arasında sonraki sırada yer alan bir diğer işlem, masa malları hakkında gerekli muhafaza tedbirlerini³⁴ almaktır. Çalışmanın konusunu da oluşturan müflise ait işletmenin faaliyetinin devamına ilişkin muhafaza tedbirlerinden birisi de İİK m. 210 uyarınca “İflâs dairesi; müflisin mağazalarını, eşya depolarını, fabrikalarını, imalathanelerini ve üretime yönelik sair yerlerini, perakende satış dükkânlarını ve buna mümasil yerlerini, masa hakkında faydalı olacağı anlaşılırsa ilk alacaklılar toplanmasına kadar kontrolü altında idare eder; aksi takdirde bu yerleri kapatıp mühürler.” şeklinde alınacak olan muhafaza tedbiridir.

İflâs dairesinin alabileceği muhafaza tedbirleri elbette bununla sınırlı değildir. İflâsın açılması anından itibaren iflâs dairesi masanın menfaatine gördüğü uygun tedbirleri alabilir. Çalışmanın sınırlı tutulması amacıyla iflâs dairesinin alabileceği diğer muhafaza tedbirleri ayrıca incelenmemiştir.

II. İFLASTA İŞLETMENİN FAALİYETİNİN DEVAMINA YÖNELİK MUAHAFAZA TEDBİRİNİN (FAALİYET İZİNİN) VERİLMESİ

A. Muhafaza Tedbirinin (Faaliyet İzninin) Amacı

İflasta işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbirine (faaliyet iznine) yönelik İİK hükümleri (m. 210/II, 222, 223, 224, 226) incelendiğinde işletmenin hangi amaçla iflâsta da devam ettirildiği konusunda net bir açıklama bulunmamaktadır³⁵. Bununla birlikte iflâsta işletmenin faaliyetinin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni) ile asıl amaçlananın ne olduğunun tespit edilmesinde yarar vardır.

³² Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 565; Kuru (n 13) 1386-1390; Muşul (n 30) 804- 806; Muşul (n 13) 287-289; Postacıoğlu (n 13) 50; Erdal Tercan, *İflâsın Sözleşmelere Etkisi* (Adil Yayınevi 1996) 14; Üstündağ (n 13) 128, 136, 218; Yılmaz (n 25) 1-2, 56-57, 162.

³³ Kuru (n 13) 1387; Muşul (n 13) 287, 290; Postacıoğlu (n 13) 50-51; Tercan (n 32) 14; Üstündağ (n 13) 219; Yılmaz (n 25) 1-2.

³⁴ Ramazan Arslan, Ejder Yılmaz, Sema Taşpınar Ayvaz ve Emel Hanağası, *İcra ve İflâs Hukuku* (9. Baskı Yetkin Yayıncılık 2023) 633.

³⁵ Bkz. Baumgartner (n 2) 1 vd; Feldbauer-Durstmüller (n 7) 26 vd.

Doktrindeki bir görüŖe³⁶ göre, ticari iŖletmenin devam ettirilmesi ile tasfiye edilmesi her ne kadar birbirine zıt kavramlar olarak kullanılsa da aslında iflâstan sonra iŖletmenin devam ettirilmesi, iŖletmenin tasfiye edilmesinin özel bir türünden başka bir Ŗey olarak değerlendirilmemelidir. Zira geniş anlamda tasfiye, sadece iŖletmenin sona erdirilmesine iliŖkin tedbirlerin alınması anlamına gelmez; ayrıca iŖletmenin devam ettirilmesine iliŖkin tedbirleri de içerir.

Doktrindeki diğer bir görüŖe göre ise³⁷, iflâsta iŖletmenin devam ettirilmesine yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni) kavramı “iyileŖtirme (Sanierung)” hususunu içermiŖ olsa da aslında icra ve iflâs hukukunda düzenlenen diğer yeniden yapılandırma yöntemleri ile birlikte değerlendirilmemelidir. İİK’na göre yeniden yapılandırma yöntemleri, iflâsın ertelenmesi³⁸, konkordato ve sermaye Ŗirketlerinin yeniden yapılandırılması kurumları, iŖletmeyi iyileŖtirme tedbirlerindedir³⁹. İflasta ticari iŖletmenin devamı, diğer iyileŖtirme kurumlarından farklı olarak kendine özgü, bağımsız bir kurum olarak deđerlendirilmelidir⁴⁰. Söz konusu yeniden yapılandırma (iyileŖtirme) tedbirleri, iflâsta iŖletmenin devam ettirilmesinden ayırt edilmelidir; zira iŖletmenin devam ettirilmesi iflâsın açılması ile söz konusu olur. Bunun aksine iyileŖtirme kurumları ile ise iflâsın açılmasının önüne geçilmesi amaçlanır. Burada her Ŗeyden önce Ŗu husus vurgulanmalıdır: Gerek iŖletmenin devam ettirilmesinde gerek iyileŖtirme kurumlarında öncelikle amaç iŖletmenin devamına yönelik olup bu şekilde alacaklıların alacağına tam olarak kavuŖması sağlanır. Bu durum iŖletmenin tasfiyesini ortaya çıkarmaz; bilakis, iŖletmenin belli bir oranın küçülmesi ve devamında üçüncü bir kiŖiye devredilmesi ile ortaya çıkabilecek olan kazancın iflâs masasına kalması sağlanır ve bunun alacaklılar arasında paylaŖtırılması amaçlanır. Bu durum özellikle iŖletmenin devredilmesi bakımından iflâsta ticari iŖletmenin devamı olarak adlandırılır⁴¹.

³⁶ Adolf Hertlein, *Handwörterbuch der Sozialwissenschaften, Bd VI* (Stuttgart/Tübingen/Göttingen 1959) 620.

³⁷ Baumgartner (n 2) 2 vd.

³⁸ İflâsın ertelenmesi hükümleri 28.02.2018 tarihli 7101 sayılı Kanunla İİK’deki 179/a, 179/b ve 179/c maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır. Bkz. 15.03.2018 Tarihli, 30361 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

³⁹ Bkz. ve karşı. Baumgartner (n 2) 1. vd.; Gmünder (n 10) 15 vd.; Feldbauer- Durstmüller (n 7) 26 vd.

⁴⁰ Bununla birlikte, bugün modern zamanda, iflâsta veya konkordatoda iŖletmenin mali durumunun tekrar iyi bir konuma getirilerek iŖletmelerin satılması (Betriebsverkauf) da bir nevi iyileŖtirme tedbirlerinden görülmeye başlanmıştır. Bkz Gmünder (n 10) 177 vd.

⁴¹ Baumgartner (n 2) 2.

Doktrindeki bir başka görüŖe⁴² göre ise, iflâsta iŖletmenin devam ettirilmesi ile iflâs masasının mallarının paraya çevrilmesi anındaki aŖamasına kadar değerlerinin muhafaza edilmeye çalıŖılması amaçlanmıŖtır.

Kanaatimizce kanunumuzun söz konusu hükümleri, iŖletmenin hangi amaçla devam ettirildiği konusunda net bir açıklama içermemekle birlikte iflâsta iŖletmelerin devamına iliŖkin muhafaza tedbiri olarak faaliyet izni ile asıl amaçlananın, malların muhafazasının sağlanması yanında müflisin iŖletmesinin devamı ile gelir elde edilerek borçların tasfiye edilebilme olanağının elde edilmeye çalıŖılması olarak ifade edilebilir.

B. Muhafaza Tedbirine (Faaliyet İznine) Karar Veren Organ

1. Genel Olarak

İflâs kararının verilmesinden sonra iflâsın açılmasıyla birlikte müflisin iŖletmelerine devam edip edemeyeceğine basit tasfiye usulünde iflâs dairesi; adi tasfiye usulünde ise alacaklılar toplanmasına kadar bir süre geçeceğinden öncelikle iflâs dairesi, iflâs dairesi tarafından alınan tedbirin devamına ya da kaldırılmasına alacaklılar toplanması tarafından karar verilecektir.

İflâs kararının verilmesinden sonra iflâsın tasfiyesinde görevli organlar; resmi organlar ve özel organlar olmak üzere ikiye ayrılmaktadır⁴³. İflâs dairesi, iflâsın resmi organıdır⁴⁴. İflâs dairesinin görevleri; iflâs kararının ilanı ve ilgili yerlere bildirilmesi, müflisin masaya giren mallarının defterinin tutulması, masaya dâhil olan mallar bakımından gerekli tedbirlerin alınması, tasfiye türünün belirlenmesi, adi tasfiyede alacaklıların birinci alacaklılar toplanmasına çağrılması ve toplanmaya başkanlık edilmesi, birinci alacaklılar toplanmasının yapılamaması halinde iflâs masasının idaresi ve tasfiye edilmesi, iflâs idaresinin iŖlemlerinin denetlenmesi, basit tasfiyenin yapılması olarak sıralanabilir⁴⁵.

Müflisin iŖletmelerinin faaliyetinin devamına iliŖkin karar, esasında birinci alacaklılar toplanması tarafından verilecektir (İİK m. 224/1). Bununla birlikte tasfiyenin basit usulde yapılması halinde kural olarak iflâs dairesi gerekli görmesi halinde alacaklıları toplantıya çağırarak olması sebebiyle ve yine adi tasfiyede alacaklılar toplanması adi tasfiyenin

⁴² Knup (n 7) 5.

⁴³ Berkin (n 15) 42, 59; Bilgen (n 14) 386; Kuru (n 13) 1086-1088; Yılmaz (n 25) 7.

⁴⁴ Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 482; Berkin (n 15) 42, 59; Bilgen (n 14) 386, 388; Kuru (n 13) 1086-1088; Üstündağ (n 13) 127.

⁴⁵ Kuru (n 13) 1087; Yılmaz (n 25) 5.

ilanından itibaren on gün içinde yapılacağından (İİK m. 219) bu tarihe kadar müflisin işletmesinin faaliyetine devam edip edemeyeceğine ilişkin muhafaza tedbiri, faaliyet izni, iflâs dairesi tarafından verilecektir (İİK m. 210/1).

Adi tasfiyede iflâs dairesinin müflise vermiş olduğu bu muhafaza tedbirine yönelik faaliyet izni geçici niteliktedir; zira alacaklılar toplanması iflâs dairesi tarafından verilen faaliyet izninin kaldırılmasına her zaman karar verebilir (İİK m. 224/1). Yine birinci alacaklılar toplanmasının yapılamaması halinde ikinci alacaklılar toplanmasına kadar tasfiyede iflâs dairesi görevli olacağından (İİK m. 222) müflisin işletmesine faaliyet izninin verilmesinde iflâs dairesi görevli olacaktır. İkinci alacaklılar toplanması da gerçekleşmediği takdirde, iflâs dairesi yeni bir alacaklılar toplantısı yapıncaya kadar işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni) hususunda tek yetkili organ olacaktır (İİK m. 239).

İflâs dairesinin müflisin bazı işletmesinin faaliyetine devam etmesine bazılarının kapatılmasına karar verebilmesi konusu oldukça zor bir karardır. Zira faaliyet iznine ilişkin karar için birçok teknik konunun incelenmesi gerekmektedir. Örneğin faaliyete devam edilmesi halinde masanın elde edeceği kâr ile masanın aleyhine olarak ortaya çıkacak zarar arasında bir değerlendirilmenin yapılması son derece yerinde olur. Daha tasfiyenin başında hakkında iflâs kararı verilen müflisin işletmesinin faaliyetinin devamına tek başına iflâs dairesi tarafından karar verilebilmesi mümkün olmamalıdır.

Uygulamada iflâs dairelerinin faaliyet iznine çoğu zaman müflisin talebi üzerine karar verdiği görülmektedir. Nitekim uygulamada müflisin gerekçeli şekilde bir proje hazırlamak suretiyle elde edilecek kârları, bu süreçte yapılacak harcamaları, muhtemel bir ödeme planı çıkararak iflâs dairesine faaliyet izni için başvurduğu görülmektedir. İflâs dairesinin ise müflise faaliyet izni verilmesine ilişkin kararı, bilirkişilere başvurarak müflisin sunmuş olduğu projeyi inceleyip buna göre verdiği görülmektedir. Yine iflâs dairesinin müflisin bir talebi olmaksızın bilirkişi marifetiyle masanın yararına olduğunu tespit ettiği hallerde resen de işletmenin faaliyetine devam etmesine karar verdiği görülmektedir. İflâs dairesi, konkordatodan sonra (İİK m. 308/1) verilen iflâs kararı üzerine yine konkordato dosyasındaki borçlunun ödeme teklifini, komiser raporlarını da inceleyebilecektir. İflâs dairesinin faaliyet izni verirken esasında masanın elde edeceği kârdan ziyade masa aleyhine bir zararın ortaya çıkmasının önüne geçilmesini amaçlaması gerekir.

2. Birinci Alacaklılar Toplanması

İflâsın özel organlarından biri de alacaklılar toplantısıdır⁴⁶. Alacaklılar toplantısı, iflâs masasının idare ve tasfiyesi için müflisin alacaklılarının yapmış olduğu toplantıya denilmektedir⁴⁷. Alacaklılar toplantısı, bir temsil yetkisi bulunmasa da iflâsın en yetkili organı olarak ortaya çıkmaktadır⁴⁸. Nitekim iflâs tasfiyesinin seyri, tasfiyenin esasları alacaklılar toplantısında belirlenecek ve toplantıda alınacak kararlar sadece toplantıya katılanlar bakımından değil, tüm alacaklılar bakımından bağlayıcı olacaktır⁴⁹.

Borçlunun iflâsı ile ortaya çıkan durumdan doğrudan etkilenecek olan kimselerin alacaklılar olması sebebiyle müflisin mallarının tasfiyesinde önemli kararlar, alacaklılar toplantısında müflisin alacaklıları tarafından alınmaktadır. Alacaklılar toplantıya katılarak tasfiyenin hızlı bir şekilde az masrafla yapılmasını, böylece kendilerine daha fazla pay düşmesini de sağlayabilir⁵⁰.

Alacaklılar toplantısı iflâsta birinci ve ikinci alacaklılar toplantısı şeklinde yapılmaktadır⁵¹. Birinci alacaklılar toplantısı, iflâsın tasfiyesi için gerekli acele kararları verecek organ olup bu kararlar “toplantıda verilen kararlar” başlıklı İİK m. 224’te sayılmıştır. Çalışma konusu itibarıyla özellikle müflisin sanat ve ticaretinin devamı, fabrikaları, imalathaneleri ve üretime yönelik diğer yerleriyle mağazalarının, eşya depolarının, perakende satış dükkânlarının faaliyetlerine devam edip etmemesine ilişkin alacaklılar toplantısının kararı büyük önem arz etmektedir⁵².

İflâsın açılması ile birlikte adi tasfiye usulünün uygulandığı dosyada alacaklılar toplantısı, müflisin sanat ve ticaretine devam edip edemeyeceğine, müflisin işletmelerinin açık kalıp kalmayacağına karar verir (İİK m. 210, m. 224/1). Zira müflisin işletmesinin devam ettirilip ettirilmeyeceği hususunda asıl yetkili iflâs organı, birinci alacaklılar toplantısıdır⁵³.

⁴⁶ Alacaklılar toplantısına ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. Deliduman (n 15) 23 vd.; Güray Erdönmez, *İflâsta Alacaklılar Toplantısının Yetkileri* (Legal Yayıncılık 2005) 17 vd.; Berkin (n 15) 59; Bilgen (n 14) 388; Kuru (n 13) 1088; Üstündağ (n 13) 127; Yılmaz (n 25) 7; Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 484, 485; Arslan, Yılmaz, Taşpınar Ayvaz ve Hanağası, (n 34) 638; Murat Atalı, İbrahim Ermenek ve Ersin Erdoğan, *İcra ve İflâs Hukuku* (6. Baskı Yetkin Yayıncılık 2022) 596.

⁴⁷ Deliduman (n 15) 23; Erdönmez (n 45) 17.

⁴⁸ Deliduman (n 15) 42; Kuru (n 13) 1296-1297; Üstündağ (n 13) 128.

⁴⁹ Erdönmez (n 45) 172; Kuru (n 13) 1296-1297; Üstündağ (n 13) 140.

⁵⁰ Deliduman (n 15) 27, 28; Erdönmez (n 45) 27 vd.

⁵¹ Deliduman (n 15) 86 vd.; Erdönmez (n 45) 29 vd.; Kuru (n 13) 1297; Postacıoğlu (n 13) 53, 86.

⁵² Aynı yönde bkz. Berkin (n 15) 315; Erdönmez (n 45) 116 vd.; Postacıoğlu (n 13) 55.

⁵³ Berkin (n 15) 315; Üstündağ (n 13) 134; Erdönmez (n 45) 120.

Birinci alacaklılar toplanması, iflâs dairesinin İİK m. 210/1 uyarınca faaliyet izni verdiği işletmelerin faaliyete devam edip edemeyeceğine ve iflâs dairesinin kapatılmasına karar verdiği işletmelerin toplantıdan sonra tekrar faaliyete geçmesi hakkında karar verecektir (İİK m. 224/1).

Birinci alacaklılar toplanması tarafından faaliyet izni verilmesinde iflâs dairesi tarafından sunulan rapor büyük bir öneme sahiptir. Nitekim alacaklılar henüz borçlunun işletmesinin durumunu bilememekte, işletmenin faaliyetine ilişkin bir değerlendirme yapamamaktadır. İflâs dairesi raporunda müflisin işletmesinin faaliyetine devam etmesi halinde ortaya çıkabilecek muhtemel sonuçlara da yer vermelidir. İflâs dairesi, alacaklılar toplanmasında sunacağı bu raporu hazırlamak için teknik hususlarda bilirkişilerden görüş almalıdır.

Alacaklılar toplanmasının müflisin işletmesinin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni) kararı vermesinin şartları İİK’da düzenlenmemiştir. Dolayısıyla bu şartların her somut olay bakımından ayrıca değerlendirilmesi gerekir. Birinci alacaklılar toplanması vereceği kararda öncelikle müflise verilen faaliyet izninin masa bakımından bir zarar doğurmamasını gözetmeli, alacaklıların ve masanın menfaatini dikkate almalıdır. Yine eğer iflâs, konkordato sonrası ortaya çıkmışsa bu halde müflisin vermiş olduğu konkordato teklifi, komiser raporları da inceleme konusu yapılabilecektir. Burada önemli olan yukarıda da ifade edildiği üzere kârdan ziyade işletmenin devamı halinde masanın ve alacaklıların zarara uğramamasıdır. Masaya dâhil olan işletmenin faaliyetine devamı, satılmasından daha çok gelir getirecekse bu halde işletmenin faaliyet devamına yönelik iznin verilmesi gerekir.

Birinci alacaklılar toplanması faaliyetin devamına ilişkin karar verirken iflâs dairesinin raporunu ve işletmenin durumunu dikkatle incelemelidir. Nitekim müflisin birden fazla işletmesinin bulunması halinde alacaklılar toplanması, bu işletmelerden bir kısmının faaliyetine devam etmesine karar verirken bir kısmının kapatılmasına karar verebilir.

İflâs dairesi tarafından İİK m. 210/1 uyarınca bir muhafaza tedbiri olarak alınan faaliyete devam kararı hakkında birinci alacaklılar toplanmasında herhangi bir karar verilmemişse, açıkça faaliyet izni kararının kaldırılmaması sebebiyle müflisin işletmesinin faaliyetinin devamına karar verildiği sonucu çıkarılabilir⁵⁴.

---

⁵⁴ Aynı yönde Erdönmez (n 45) 121.

İflâs dairesi İİK m. 210/1 uyarınca müflisin işletmesinin mühürlenmesine karar vermişse birinci alacaklılar toplanması, işletmenin açılması ve faaliyete devam etmesi masanın menfaatine olacaksa, işletmeye faaliyet izni verilmesine karar verebilir. Ancak uygulamada müflise ait bir işletmenin faaliyetine devam etmesine karar verilmesi gerek iflâs dairesi gerekse de alacaklılar toplanması bakımından denetim ve kontrol yükümlülüğü doğurduğundan ve ilk korunması gerekenin masanın menfaati olduğundan iflâs dairesinin ve alacaklıların faaliyetin devam etmesini istemedikleri görülmektedir.

Birinci alacaklılar toplanması tarafından müflisin işletmelerine faaliyet izninin verilmesinin önemi, özellikle iflâs kararının bölge adliye mahkemesi tarafından kaldırılması ya da Yargıtay tarafından bozulması halinde ortaya çıkmaktadır. Nitekim iflâs kararının kanun yolu incelemesinden geçtiği sürede işletmenin faaliyetine devam etmesi, işletmenin mevcudiyetini koruması bakımından da çok önemlidir. İşletmenin kapatılmasına karar verilmesi, iflâs kararının kanun yolu denetimi sonrasında kaldırılması ya da bozulması halinde bu süreçte borçlu müflisin durumunu daha da ağırlaştıracaktır. Bu sebeple faaliyet izni kararı verilirken bu husus da özellikle değerlendirilmelidir.

3. İkinci Alacaklılar Toplanması

İflâs idaresi, alacakları tespit ettikten sonra sıra cetvelini hazırlayarak ilan eder ve bu ilanla ikinci alacaklılar toplanması için alacaklıları toplantıya davet eder (İİK m. 234/1, m. 237/1). İkinci alacaklılar toplanması⁵⁵, iflâs kararı kesinleşmedikçe yapılamayacaktır (İİK m. 164/3). Müflisin işletmelerinin faaliyetine devam edebilmesine ilişkin kararın İİK m. 224/1 uyarınca birinci alacaklılar toplanması tarafından karara bağlanacağı düzenlenmiş olsa da ikinci alacaklılar toplanması tarafından da bu hususta karar verilebilir (İİK m. 238/2). Nitekim müflisin işletmelerinin faaliyetlerine devam edip etmemesine karar vermek yetkisi, birinci ve ikinci alacaklılar toplanması bakımından ortaktır (İİK m. 238/2).

Birinci alacaklılar toplanması yeterli çoğunluk sağlanamadığı için gerçekleşmezse bu halde müflisin işletmesinin faaliyetine devam edip edemeyeceğine ilişkin karar, ikinci alacaklılar toplanması tarafından verilir. Yine ikinci alacaklılar toplanması, birinci alacaklılar toplanmasında bu konuya ilişkin alınan kararın devamına karar verebileceği gibi faaliyete yönelik devam kararını kaldırabilir veya değiştirebilir (İİK m. 238/2). İkinci alacaklılar

⁵⁵ Görgün, Börü ve Kodakoğlu (n 13) 485; Erdönmez (n 45) 84 vd.; Ayrıntılı bilgi için bkz. Deliduman (n 15) 44; Erdönmez (n 45) 63; Atalı, Ermenek ve Erdoğan (n 45) 614.

toplanmasında işletmenin faaliyetinin devamına karar verilebilmesi, iflâs idaresi tarafından verilecek rapora bağlıdır (İİK m. 238/1). İflâs idaresinin, işletmenin devamının masanın menfaatine olduğunu ortaya koyması gerekir. İflâs idaresi, ikinci alacaklılar toplanmasının faaliyete ilişkin vermiş olduğu kararla bağlıdır.

Bununla birlikte uygulamada ikinci alacaklılar toplanmasında işletmenin faaliyetine devam etmesine ilişkin karar verilmesine sık rastlanmamaktadır. Zira ikinci alacaklılar toplanması, iflâs kararı kesinleşmeden yapılamadığından (İİK m. 164/3) bu tarihe kadar masaya dâhil olan işletme mallarının bir kısmı çoktan satılmış (İİK m. 224, m. 229) olabilir; bu sebeple işletmenin faaliyetine devam edebilmesi için gerekli maddi imkânı bulunmayabilir. Yine iflâs kararı artık kesinleştiğinden alacaklılar da bir an önce alacaklarına kavuşmak istediklerinden bir an önce masa mallarının paraya çevrilerek tasfiyenin tamamlanmasını isteyebileceklerinden ikinci alacaklılar toplanmasında faaliyet izni kararı verilmesi istisnaidir. Diğer yandan müflis bir konkordato teklifi sunmuş ve alacaklıların da bunu kabul etmesi ihtimali yüksek olması halinde ya da iflâsın kaldırılması⁵⁶ söz konusu ise ikinci alacaklılar toplanması müflisin işletmesinin faaliyetine devam etmesine karar verebilir.

C. Muhafaza Tedbiri (Faaliyet İzni) Verilen İşletmeyi Gözeten ve Denetleyen Organ

İflasın açıldığı anda müflisin işletmesinin faaliyetinin devamlılığına ilişkin muhafaza tedbiri (faaliyet izni) verilen işletmeyi gözeten ve denetleyen organın belirlenmesi gerekir.

1. İflas Dairesi

Faaliyet izni verilen işletmenin işlemlerini nasıl yapacağına; ödemeler, yönetim hususunun nasıl sağlanacağına ilişkin kanunda açık bir düzenleme bulunmamaktadır. İflâs dairesi İİK m. 210/1 uyarınca müflisin işletmesinin faaliyetinin devamına karar vermişse, birinci alacaklılar toplanmasına kadar söz konusu işletme faaliyetine, iflâs dairesinin denetim ve gözetimi altında devam eder. Zira İİK m. 210/1'de işletmeye faaliyet izni verilmesi halinde iflâs dairesinin bu faaliyetleri kontrolü altında idare edeceği düzenlenmiştir.

Bu aşamada iflâs dairesinin en önemli görevi masanın menfaatini korumaktır. İflâs dairesi işletmenin işlemlerini kendisi yapmamaktadır. Faaliyet izni verilen işletme, tasfiye devam ederken faaliyetlerine devam etmektedir. Uygulamada müflise faaliyet izni

⁵⁶ Hakan Albayrak, *İflasın Kaldırılması* (Yetkin Yayıncılık 2007) 56.

verilmesiyle söz konusu dosyaya bir maliyeci denetçinin atandığı ve denetçinin düzenli olarak iflâs dairesine işletmenin faaliyeti hakkında rapor sunduğu ve iflâs dairesinin bu rapora göre faaliyete ilişkin karar verdiği görölmektedir. Zira bir işletmenin faaliyetine devam edip edemeyeceğine ilişkin değerlendirme oldukça teknik hususları içermektedir.

Yine faaliyet izni verilen işletmenin elde ettiği gelirler doğrudan iflâs masasına dâhil olacaktır. İşletmenin faaliyetinin devamı için yapılacak harcamalar, ödemeler de masadan yapılacaktır. Bu sebeple müflisin örneğin işletmenin elektrik, su, internet faturasının ödenmesi; işçilerin maaşının ödenmesi, faaliyetin gerektirdiği mal alımlarının yapılması için gerekli paranın ödenmesi iflâs dairesinin işletmeye masadan sağlayacağı para ile mümkün olacaktır. İflâs dairesi bu ödemeleri masadan yapabilmek için İİK m. 223/5-2 uyarınca icra mahkemesi onayına sunmaktadır. Müflisin işletme ile ilgili yapacağı ödemelere ilişkin icra mahkemesi onayı üzerine iflâs dairesi masadan ödeme yapmaktadır.

İflâs dairesinin işletme üzerindeki gözetim ve denetimi kural olarak alacaklılar toplanmasına kadardır. Birinci alacaklılar toplanmasından sonra iflâs idaresinin oluşması ile işletme faaliyetine, iflâs idaresinin denetimi ve gözetimi altında devam edecektir. Bununla birlikte iflâs idaresinin oluşmaması halinde ise yükümlölük yine iflâs dairesine ait olacaktır.

2. İflâs İdaresi

İflâs idaresinin görevleri ve yetkisinin sınırları İİK m. 226'da düzenlenmiştir⁵⁷. Buna göre iflâs idaresi, iflâs masasının kanuni temsilcisi olup⁵⁸ iflâs masasının menfaatini gözeterek tasfiyeyi yapmakla görevli özel organıdır; ancak kamu görevi yapmaktadır⁵⁹. Birinci alacaklılar toplanmasında iflâs idaresi oluşturulur (İİK m. 223/2). İflâs idaresi artık masanın menfaatine uygun olacak şekilde müflisin faaliyet izni verilen işletmelerini denetlemek, işletmelerde masanın yararına uygun olarak verimliliği sağlamak, işletmenin verimliliğinin gerektirdiği kira, hizmet vb. sözleşmeleri yapmak, müflisin iflâstan önce akdettiği

⁵⁷ İflâs idaresi ile ayrıntılı bilgi için bkz. Yılmaz (n 25) 1 vd.; Orhan Eroğlu, *İflâs İdaresi El Kitabı* (Seçkin Yayıncılık 2023) 159 vd.; Kuru (n 13) 1303, 1308; Muşul (n 13) 302-303; Postacıoğlu (n 13) 55-56, 58; Tercan (n 32) 19; Üstündağ (n 13) 150- 151, 156.

⁵⁸ İİK'da her ne kadar iflâs idaresi için masanın kanuni temsilcisi ifadesi kullanılmışsa da, iflâs idaresinin iflâs masası adına HMK m. 53'e göre, kanuni dava takip yetkisine dayanarak görevi gereği taraf olarak dava ve işlemleri takip ettiğinin kabul edilmesi gerekir. Bkz. Levent Börü, 'Sıfat ve Dava Takip Yetkisi' (2011) (3) BATİDER 262-263.

⁵⁹ Pekcanıtez, Atalay, Sungurtekin Özkan ve Özkes (n 22) 475 vd.; Kuru (n 13) 1305; Üstündağ (n 13) 127; Yılmaz (n 25) 7, 39, 40, 54, 55, 83.

sözleşmelere katılıp katılmamaya karar vermek gibi yetkilerini kullanacaktır⁶⁰. Birinci alacaklılar toplanması tarafından müflisin işletmelerinin faaliyetine devam etmesine karar verilmesi halinde iflâs idaresi, faaliyetin gerektirdiği sözleşmelere girmelidir. Nitekim iflâsın açılması ile müflisin tasarruf yetkisi kısıtlanmıştır, iflâs idaresi masa adına işlemleri yapmaya yetkili organdır. Ancak burada işletmelerin idaresi doğrudan iflâs idaresi tarafından yürütülmektedir; işletmenin idaresi işletme yetkilileri tarafından yürütülmekte olup iflâs idaresi burada artık İİK m. 224/1 uyarınca birinci ya da ikinci alacaklılar toplanması tarafından faaliyet izni verilen işletmeleri denetim ve gözetimle görevli olacak ve gerektiğinde sözleşmelere katılacaktır. Nitekim iflâs idaresi, alacaklılar toplanmasında alınan kararları uygulamakla görevlidir⁶¹.

İflâs idaresi de işlemlerini iflâs dairesinin denetimi altında yürütmektedir (İİK m. 223/5). Bu sebeple de müflisin işletmesinin faaliyetinin devamı için gerekli olan ödemeler yine iflâs masası hesabından ödeneceği için burada yine iflâs dairesi tarafından icra mahkemesinin onayı alınacaktır (İİK m. 223/5-2). Diğer yandan iflâs idaresi, alacaklılar toplanmasına da bilgi vermekle yükümlüdür. İşletmenin faaliyetlerini kontrol altına tutarak her zaman masanın menfaatini korumak zorundadır. İflâs idaresi faaliyet izni verilen işletmeyi düzenli olarak kontrol ederek rapor hazırlamalı (İİK m. 238/1) ve masanın bir zararının ortaya çıkma ihtimali varsa iflâs dairesine bilgi vererek derhal alacaklıları toplantıya çağırmalıdır.

D. İşletmenin Faaliyetinin Devamına Yönelik Muhafaza Tedbirinin (Faaliyet İzninin) Süresi

Müflise işletmesinde faaliyetlerine devam edebilmesi için verilecek faaliyet izninin süresine ilişkin kanunda açık bir düzenleme yapılmamıştır. Fakat işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni), sürekli değil, geçici nitelikte bir tedbirdir⁶². Faaliyet izninin süresinin belirlenmesi işletmenin türü ile de yakından ilgilidir⁶³. Dolayısıyla bu sürenin asgari sınırı her somut olay bakımından değişebilecektir. Örneğin bir işletmenin bir işini tamamlaması için on günlük süreye ihtiyacı olabilir. Bu halde işletmeye on güne sınırlı

---

⁶⁰ Kuru (n 13) 1303; Meral Sungurtekin Özkan, *İşverenin İflâs Etmesi Halinde İşçilik Hak ve Alacaklarının Karşılanması Konusundaki Sistemler ve Türk Hukukundaki Durum* (Seçkin Yayıncılık 2008) 63; Yılmaz (n 25) 108.

⁶¹ Yılmaz (n 25) 111.

⁶² Baumgartner (n 2) 99, 163.

⁶³ Knup (n 7) 7.

olarak faaliyet izni verilebilir. Bununla birlikte faaliyet izni tasfiye süreci boyunca da verilebilir. Faaliyet izninin süresi esasen, iflâs dairesine veya idaresine değil, alacaklılar toplanması kararlarına bađlıdır⁶⁴. O halde alacaklılar toplanmasında müflisin işletmesinin faaliyetinin devamlılığına ilişkin amacın net bir şekilde ortaya konulması faaliyet izninin süresinin belirlenmesinde önemli bir rol oynayacaktır; örneğin işletmenin devamlılığı sonucunda müflisin mallarının değerlenerek bir kısmının veya tamamının satılması amaçlanıyorsa, bu noktada faaliyet izni süresi biraz uzun olabilir⁶⁵.

Diğer yandan faaliyet izninin azami süresi iflâs kararının kesinleşmesine de bağlıdır. Zira birinci alacaklılar toplanması tarafından verilen faaliyet izni, iflâs kararının kesinleşmesi ile yapılan ikinci alacaklılar toplanması tarafından kaldırılabilir gibi paraya çevrilme işlemlerine kadar da devam edecektir.

Diğer yandan iflâs kararının bölge adliye mahkemesi kararıyla kaldırılması ya da Yargıtay tarafından bozulması halinde muhafaza tedbirleri devam edeceğinden (İİK m. 164/4) bu halde de müflisin işletmesine verilen faaliyet izninin de devam ettirilmesi yerinde olur. Kanaatimizce her halükarda faaliyet izni iflâsa ilişkin kararın (iflâs veya iflâsın reddi kararı) kanun yolu aşamasından geçerek kesinleşmesi anına kadar sürebilir. Bununla birlikte faaliyet izni sebebiyle masaya zarar gelmesi ihtimali bulunuyorsa izne her aşamada son verilmesi mümkündür.

İflasta işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni), iflâsın kaldırılması kararı ile her halükarda sona erecektir⁶⁶. Başka bir deyişle, müflisin iflâs içi konkordato teklifi alacaklılar tarafından kabul edilirse iflâsın kaldırılmasına kadar işletme faaliyetine devam edebilecektir (İİK m. 237/3, m. 182/1).

E. İşletmenin Faaliyetinin Devamına Yönelik Muhafaza Tedbirinin (Faaliyet İzninin) Kaldırılması

İflâs dairesinin ya da alacaklılar toplanmasının kararı üzerine faaliyete devam kararı verilen işletmenin bir süre sonra zarar etmesi halinde faaliyet izninin kaldırılarak işletmelerin kapatılmasına karar verilebilir⁶⁷. İşletmenin kapatılmasına ve faaliyet izninin kaldırılmasına

---

⁶⁴ Baumgartner (n 2) 99.

⁶⁵ Bkz. BGE 95 III 29 e. 2a.

⁶⁶ Baumgartner (n 2) 99

⁶⁷ Erdönmez (n 45) 123.

basit tasfiyede iflâs dairesi kendisi karar verebileceği gibi alacaklıları toplantıya çağırarak alacaklıların onayı ile faaliyet iznini kaldırabilir. Adi tasfiyede ise İİK m. 210/1 uyarınca iflâs dairesi tarafından verilen faaliyet izni kararı, birinci alacaklılar toplanması tarafından; İİK m. 224/1 uyarınca birinci alacaklılar toplanması tarafından verilen faaliyet izni ikinci alacaklılar toplanması tarafından kaldırılabilir. Bununla birlikte alacaklılar toplanması sağlanamıyorsa bu hususta karar verme yetkisi iflâs dairesine ait olacaktır.

İşletmenin faaliyetine devam etmesi masa bakımından bir zarar doğuracak ve alacaklıların tasfiyeden alacakları pay azalacaksa bu halde müflisin işletmesine verilen faaliyet izni kaldırılabilir. Alacaklılar toplanması müflisin işletmelerinin tamamen veya kısmen kapatılmasına da karar verebilir. Alacaklılar toplanması, müflisin işletmesinin kapatılmasına karar verirse, iflâs dairesi bu yerleri mühürleyecektir. Yine iflâsın tasfiyesi kanunda öngörülen süre içinde tamamlanamayacaksa (İİK m. 256), müflisin konkordato teklifi, işletmenin satışı için yapılan görüşmeler sonuçsuz kalmışsa işletmenin kapatılması söz konusu olacaktır.

F. Uygulamada Ortaya Çıkan Bazı Sorunlar ve Çözüm Önerileri

Uygulamada özellikle işletme üzerinde rehin hakkına sahip alacaklıların rehinli malın paraya çevrilmesi ile bir an önce alacaklarına kavuşma isteği karşısında adi alacaklıların işletmenin faaliyetine devam ederek tasfiyeden daha fazla pay elde etmek istemesi, işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni) verilmesi bakımından sorun teşkil etmektedir. Yine iflâs dairesinin ise müflisin işletmesinin devamına karar (faaliyet izni) verilmesi ile masanın mevcudiyetinin tehlikeye atılması ihtimali karşısında bu iznin verilmemesi yönünde hareket ettiği görülmektedir. Zira muhafaza tedbiri olarak faaliyet izni verilen işletmenin bu izin sürecince doğacak borçları artık masa borcu haline geleceğinden masanın mevcudiyetini doğrudan etkileyecektir.

Yukarıda ifade edildiği üzere müflisin masa malları bakımından tasarruf yetkisi kısıtlandığından artık iflâs idaresi masa malları üzerindeki idare yetkisini kullanacaktır. Ancak uygulamada faaliyetine devam eden işletmenin faaliyetle ilgili kararları müflisin alması, iflâs idaresinin adeta müflisin kararlarını gözden geçirmesi şeklinde bir uygulama ile karşılaşılmaktadır. Dahası işletmenin faaliyetleri ile sınırlı olarak tasarruf yetkisi kısıtlanan müflise harcama yetkisi verildiği, müflis adına banka hesabı açıldığı görülmektedir. Bu hususların uygulamada bu şekilde yürütülmesi masanın menfaatine aykırı sonuçlar

doğurabilecektir. Uygulamada böyle bir işleyişin yürütülmesi sebebiyle de gerek iflâs dairesinin gerekse de alacaklıların bir masanın mevcudiyetini koruyamayacakları düşüncesiyle faaliyet izni verilmesine sıcak bakmadıkları görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle iflâsta işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbiri kararının verildiği (faaliyet izni verilen) işletmelerin faaliyetlerine ne şekilde devam edebileceklerine ilişkin yeknesak bir uygulama esaslarının kanunla veya kanunun işaret ettiği müstakil bir yönetmelikle düzenlenmesi gerektiği kanaatindeyiz. Keza İsviçre hukuku doktrininde⁶⁸ de iflâsta işletmenin faaliyetinin devamına ilişkin öngörülen teminat tedbiri hükümlerinin yeterli olmadığı belirtilmektedir.

SONUÇ

İflâsın açılması ile kural olarak müflisin ticari işletmesi tasfiye sürecine girer, işletmenin faaliyetinin devamı mümkün olmaz. Fakat bazı durumlarda iflâsa tabi olan bir borçlunun iflâs etmesinden sonra da onun mallarının tasfiyesi yerine, müflisin işletmesinin devam ettirilmesi yöntemi tercih edilebilir. Burada iflâstaki işletmenin tamamen tasfiye edilerek sona erdirilmesine veya işletmenin devam ettirilerek borçların ödenebilmesine ilişkin yönetime karar verilmesi gerekir.

İflâsta işletmenin faaliyetine devam ettirilerek borçların ödenebilmesi imkânı, İİK'nun belli başlı bazı hükümlerine (m. 210/II, 222, 223, 224, 226) göre mümkündür. Özellikle İİK m. 210/1 ve m. 224/1 hükümlerine göre iflâs sürecinde müflisin işletmesinin faaliyetinin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni) kararı verilmektedir. Uygulamada iflâstan sonra müflise ait işletmelerin devamı için söz konusu hükümlere başvurulmakta ve buna kısaca "*faaliyet izni*" adı verilmektedir.

İflâsta işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbirine (faaliyet iznine) yönelik İİK hükümleri (m. 210/II, 222, 223, 224, 226) incelendiğinde işletmenin hangi amaçla iflâsta da devam ettirildiği konusunda net bir açıklama bulunmamaktadır. Kanaatimizce Kanunumuzun söz konusu hükümleri işletmenin hangi amaçla devam ettirildiği konusunda net bir açıklama içermemekle birlikte, iflâsta işletmelerin devamına ilişkin muhafaza tedbiri olarak faaliyet izni ile asıl amaçlananın malların muhafazasının sağlanmasının yanında müflisin işletmesinin

---

⁶⁸ Bkz. Knup (n 7) 11 vd.

devamı ile gelir elde edilerek borçların tasfiye edilebilme olanağının elde edilmeye çalışılması olarak ifade edilebilir.

İflasta işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbiri (faaliyet izni) süresince işletme faaliyetine alacaklılar toplanmasına kadar iflâs dairesinin, alacaklılar toplanmasından sonra da iflâs idaresinin denetim ve gözetimi altında devam edecektir. Bu aşamada önemli olan husus masanın menfaatinin korunmasıdır. Gerek iflâs dairesi gerekse de iflâs idaresi masanın menfaatini gözetmelidir. Faaliyet iznine ilişkin kanunda bir süre öngörülmemiştir, bu süre her somut olay bakımından farklılık gösterebilir.

İflâs dairesinin ya da alacaklılar toplanmasının kararı üzerine faaliyete devam kararı verilen işletmenin bir süre sonra zarar etmesi halinde faaliyet izninin kaldırılarak işletmelerin kapatılmasına karar verilebilir. İflâsta faaliyet izni verilmesi halinde uygulamada yeknesak bir usul bulunmamakta olup iflâs dairesinin ve alacaklıların faaliyet izni vermekten kaçındığı görülmektedir.

İİK'daki mevcut yürürlükteki hükümlerin yeterli olmamasından ötürü, faaliyet izni ile ilgili uygulamada bazı sorunlar ortaya çıkmaktadır. Bu sebeple iflâsta işletmenin devamına yönelik muhafaza tedbiri kararının verildiği (faaliyet izni verilen) işletmelerin faaliyetlerine ne şekilde devam edebileceklerine ilişkin yeknesak uygulama esaslarının, kanunla veya kanun işaret ettiği müstakil bir yönetmelikle düzenlenmesi gerektiği kanaatindeyiz.

KAYNAKÇA

Akil C, 'Dava Yetkinliği' (2018) 9 (36) TAAD 1-20.

Albayrak H, *İflasın Kaldırılması* (Yetkin Yayıncılık 2007).

Ansay SŞ, *Hukuk İcra ve İflâs Usulleri* (İstiklal Matbaası 1960).

Arar K, *İcra ve İflâs Hükümleri Cilt 2* (İdeal Basımevi 1945).

Arslan R, Yılmaz E, Taşpınar Ayvaz E ve Hanağası E, *İcra ve İflâs Hukuku* (9. Baskı Yetkin Yayıncılık 2023).

Aşık İ, Oruç Y, Tok O ve Saçar ÖF, *İcra ve İflâs Hukuku* (Seçkin Yayıncılık 2022).

Atalı M, Ermenek İ ve Erdoğan E, *İcra ve İflâs Hukuku* (6. Baskı Yetkin Yayıncılık 2022).

Atıcı C, *Medeni Usûl Hukukunda Dava Ehliyeti* (Seçkin Yayıncılık 2021).

Başözen A, *Müflisin Tasarruf Yetkisi* (Turhan Kitabevi 2005).

Baumgartner A, *Fortführung eines Unternehmens nach Konkursöffnung* (Freiburg 1987).

Belgesay MR, *İcra ve İflâs Hukuku Sentetik Bölüm Cilt II* (Fakülteler Matbaası 1953).

Berkin NM, *İflâs Hukuku* (3. Baskı İstanbul Üniversitesi Yayınları 1970).

Betka B, *Die Sicherung des Schuldvermögens im deutschen und tschechischen Insolvenzverfahren* (Dresden 2005).

Bilgen M, *Konkordato, İflâs ve Yargılama Usulü* (3. Baskı Adalet Yayınevi 2020).

Börü L, 'Sıfat ve Dava Takip Yetkisi' (2011) (3) BATİDER 249-274.

Börü L, *Dava Konusunun Devri* (Yetkin Yayıncılık 2012).

Börü L, *İflas Dışı (Adi) Konkordatoda Alacaklılar Toplantısı*, (Yetkin Yayıncılık 2023).

Christ BF, 'Was bringt eigentlich Chapter 11? Eine anerkannte Form der Unternehmenssanierung' (2004) BISchK 17-19.

Deliduman S, *İflâs Tasfiyesinde Alacaklılar Toplanması* (Seçkin Yayıncılık 2002)

Elgün Toğrul EŞ, *Medeni Usûl Hukukunda Dava Ehliyeti* (Yetkin Yayıncılık 2021).

Erdönmez G, *İflâsta Alacaklılar Toplanmasının Yetkileri* (Legal Yayıncılık 2005).

Eriş G, *Uygulamalı İflâs ve Konkordato Hukuku* (Aydın Yayınları 1991).

Eroğlu O, *İflas İdaresi El Kitabı* (Seçkin Yayıncılık 2023).

Feldbauer-Durstmüller B, *Krisinmanagement- Unternehmensfortführung im Konkurs* (Wien 1992).

Feser U, *Betriebsfortführung in Restrukturierung und Insolvenz, herausgegeben von Prof.Dr. Rolf-Dieter Mönning* (3. Auflage Köln 2016).

Gisinger T, *Unternehmensschliessung oder Unternehmensfortführung ?- eine komplexe Frage des Masseverwalters* (Linz 2008).

Gmünder H, *Der Betriebsverkauf in de Insolvenzverfahren, Konkurs und Nachlassverfahren des SchKG Konkursaufschub des OR sowie Chapter 11 des US Bankruptcy Code* (Zürich St Gallen 2018).

Görgün LŞ, Börü L ve Kodakoğlu M, *İcra ve İflâs Hukuku* (4. Baskı Yetkin Yayıncılık 2023).

Gürdoğan B, *İflâs Hukuku Dersleri* (Ajans Türk Matbaası 1966).

Hertlein A, *Handwörterbuch der Sozialwissenschaften, Bd VI* (Stuttgart/Tübingen/Göttingen 1959).

Knup R, *Die Anordnung der Unternehmungsweiterführung im Konkurs* (Zürich 1988).

Kuru B, *İcra ve İflâs Hukuku Cilt III* (Seçkin Yayınevi 1993).

Kuru B, *İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı* (2. Baskı Adalet Yayınevi 2013)

Marotzke W, *Das Unternehmen in der Insolvenz, Fortführung und Veräußerung zwischen Eröffnungsantrag und Berichtstermin* (Hamburg 2000).

Muşul T, *İcra ve İflâs Hukuku Esasları* (6. Baskı Adalet Yayınevi 2017).

Muşul T, *İflâs ve Konkordato Hukuku* (2. Baskı Adalet Yayınevi 2019).

Muşul T, *Rehlin Paraya Çevrilmesi* (Adalet Yayınevi 2017).

Nadler A, *Unternehmensverkauf durch den Masseverwalter* (Wien 2001).

Neuhaus MR ve Irmak L, *Sanierung und Insolvenz Die Sicht der Revisionsstelle, Sanierung und Insolvenz von Unternehmen* (Thomas Sprecher Hrsg, Zürich-Basel-Genf 2011).

Özbek MS, 'İflâs Davasının Hukuki Mahiyeti' (2012) 61 (1) AÜHFD 207-274.

Pekcanıtez H, Atalay O, Sungurtekin Özkan M ve Özekes M, *İcra ve İflâs Hukuku* (9. Baskı Onikilevha Yayınları 2022).

Postacıoğlu İE, *İflâs Hukuku İlkeleri Cilt I*, (Sulhi Garan Matbaası 1978).

Rüzgaresen C, *İflâs Sebepleri* (Adalet Yayınevi 2011).

Sungurtekin Özkan M, *İşverenin İflâs Etmesi Halinde İşçilik Hak ve Alacaklarının Karşlanması Konusundaki Sistemler ve Türk Hukukundaki Durum* (Seçkin Yayıncılık 2008).

Taş Korkmaz H, *İflâs Masası* (Yetkin Yayıncılık 2010).

Tercan E, *İflâsın Sözleşmelere Etkisi* (Adil Yayınevi 1996).

Uhlenbruck W, *Betriebsfortführung in Restrukturierung und Insolvenz, herausgegeben von Prof.Dr. Rolf-Dieter Mönning* (3. Auflage Köln 2016).

Üstündağ S, *İflâs Hukuku* (8. Baskı Yaylacık Matbaacılık 2009).

Windhöfel A, Ziegenhagen A ve Denkhaus S, *Unternehmenskauf in Krise und Insolvenz*, (Köln 2008).

Yılmaz E, *İflâs İdaresi* (Sevinç Matbaası AÜHF Yayınları 1976).